

**Illes Balears
Sostenibles**

**INFORME FINAL DE PROJECTE ITS
BOSC PÚBLIC: MILLORA DEL PAISATGE FORESTAL DE
LES ILLES BALEARS
ITS2018-076**

**GOVERN
ILLES
BALEARS**

1. Importància de la protecció del bosc públic.

La protecció dels recursos naturals i la defensa de la qualitat ambiental d'un territori són les millors eines per preservar un millor futur per a les generacions que ens han de succeir.

Els boscos atorguen un valor especial als espais naturals, periurbans i turístics de les illes, formen part important del paisatge insular i contribueixen decisivament al benestar de ciutadans i visitants. Preservar els boscos i millorar-los permet afrontar el futur amb més qualitat de vida per als ciutadans residents en les mateixes i un entorn millor per als qui les visiten.

La protecció de les masses forestals contra l'escalfament global resulta imprescindible per garantir la seva persistència, i és un magnífic instrument per mitigar i combatre els efectes del Canvi Climàtic que de forma tan severa pot arribar a afectar els territoris insulars.

La potencial capacitat d'exercir com a embornals de carboni, permet prioritzar la defensa dels boscos com un objectiu vital per a la defensa global del medi ambient i com una necessitat local per limitar l'impacte de l'efecte hivernacle sobre els recursos naturals i els propis ciutadans.

Els boscos autòctons (alzinars, pinars i garrigues) de les illes, necessiten urgentment d'un pla de xoc per limitar els danys que els estan provocant les severes alteracions que actualment pateixen (sequera, abandonament, introducció d'espècies exòtiques, incendis forestals,...) , també necessiten d'actuacions de restauració aquelles zones degradades dels mateixos que per erosió, predadors, alteracions o foc, no aconsegueixen recuperar el seu estrat arbori.

La defensa del bosc suposa frenar el problema ambiental més sever que pateix en l'actualitat la conca mediterrània, la desertificació. Resulta alarmant la situació de pèrdua dels recursos edàfics en què es troba una important proporció de les comarques de muntanya de les illes Balears. L'absència de coberta vegetal accelera els processos erosius i provoca una irrecuperable qualitat i quantitat de sòl forestal disponible per permetre l'assentament de les comunitats vegetals pròpies de les illes. A més, el bosc permet preservar la biodiversitat, recarregar aqüífers, laminar avingudes, capturar carboni, aprofitar recursos renovables, oferir usos recreatius, científics i pedagògics i sobretot garantir un paisatge de la màxima qualitat per a tots els ciutadans.

És per tot això que les actuacions que s'han portat a terme en aquest projecte pretenen adaptar els boscos públics al canvi climàtic, incrementant la seva resiliència a l'escalfament global i a les pertorbacions. Els tractaments silvícoles realitzats són una eina de gestió activa per protegir els nostres boscos.

2. Localització de les actuacions

La localització de les actuacions silvícoles executades en aquest projecte són les superfícies públiques d'alzinar, pinar, garriga i carritxar presents en les següents forests públiques de l'illa de Mallorca

- SA DUAIA (ARTÀ)
- SON REAL (STA MARGALIDA)
- SON TRIES (ESPORLES)
- COMUNA DE MURO (MURO)
- ES CANONS (ARTÀ)
- ÀREA RECREATIVA CAN PICAFORT (STA MARGALIDA)
- PARC NATURAL DE LLEVANT (ARTÀ)
- CÚBER (ESCORCA)
- PLANÍCIA (BANYALBUFAR)

3. Descripció de les actuacions i superfícies realitzades

La gestió directa sobre les 54 has tractades en aquest projecte mitjançant actuacions silvícoles, es tradueix en un increment de la resiliència front al risc d'incendi forestal de les 3.579 has de forest pública a on hem actuat. Aquestes actuacions suposen una ruptura de la massa forestal creant espais que dificulten la propagació d'un foc forestal.

- SA DUAIA (425 has): 15,2 ha tractades.

S'ha realitzat desbrossament de faixa auxiliar existent i s'han obert noves infraestructures de defensa contra incendis forestals per a protegir les repoblacions que s'han fet durant els darrers anys per pal·liar la pèrdua de coberta vegetal provocada pels incendis forestals. Sa Duaia ha patit un gran nombre d'incendis forestals, entre d'ells dos grans incendis forestals, un al 1999 quan es varen cremar 1.169 ha i un altre al 2013 amb 480 has calcinades. En aquest darrer es va cremar una gran superfície repoblada per restablir la coberta vegetal perduda amb els focs anteriors.

- SON REAL (399 has): 13,36 ha tractades

En aquesta finca s'han creat franges de seguretat en els límits de la finca per tal de protegir la finca pública front als incendis forestals. S'ha desbrossat creant una faixa auxiliar que funciona com a infraestructura de defensa en cas de incendi forestal i com a discontinuïtat dins la massa forestal aconseguint major protecció front a incendis alhora que crea un mosaic paisatgístic que afavoreix la biodiversitat local.

- SON TRIES (11 has): 1,98 has tractades

A Son Tries s'ha fet una faixa al voltant de l'àrea recreativa per tal d'evitar qualsevol risc derivat de la pròpia activitat d'ús públic. S'ha fet també aclarida i poda de la massa de pinar propera a l'àrea recreativa.

- COMÚ DE MURO (106 has): 1,57 has tractades

El Comú pertany al Parc Natural de s'Albufera. En aquesta localització s'ha obert una faixa per separar la zona humida d'un establiment hotel·ler amb la intenció de crear una zona segura prop de l'activitat turística alhora que s'ha facilitat l'accés del personal del parc a una bassa estacional per a les tasques pròpies de la gestió de l'espai protegit.

- ES CANONS (103 has): 6,5 has tractades

S'ha donat continuïtat a la faixa que existia, acabant d'envoltar el nucli urbà de Betlem per tal de protegir tota la finca pública així com el massís que comunica amb el Parc Natural de Llevant.

- ÀREA RECREATIVA CAN PICAFORT (15 has): 1,05 has tractades

En aquesta finca s'ha millorat l'estat de la massa en el límit de la finca, llevant peus malalts i mal formats alhora que s'ha desbrossat per tal de crear una zona de discontinuïtat entre la urbanització i el bosc. Evitant així que possibles focs que comencen a la zona urbana acabin amb el bosc.

- PARC NATURAL DE LLEVANT (1.657 has): 1,50 has tractades

Al Parc de Llevant s'han creat discontinuïtats i faixes entre les zones d'ús públic (refugis) i les zones forestals.

- CÚBER (421 has): 10,08 has tractades

A Cúber s'han repassat les faixes del Pla Comarcal de Tramuntana amb l'objectiu de donar continuïtat a les feines de prevenció en una de les finques públiques més visitades de Mallorca.

- PLANÍCIA (442 has): 3 has tractades

A Planícia s'ha recuperat zona d'antics cultius i s'ha obert una nova faixa de prevenció contra incendis, ampliant així el mosaic agro-forestal que dóna a la finca una estructura més resistent a les pertorbacions alhora que afavoreix la biodiversitat.

4.- Import i partida pressupostària

ANUALITATS	IMPORT (€)	PARTIDES PRESSUPOSTÀRIES
2019	232.925 €	15301 571E01 64000 20
2020	387.200 €	15301 571E01 64000 20
TOTAL	620.125 €	

5.- Procediment

Directament a Empresa de Transformación Agraria, S.A., S.M.E., M.P., (TRAGSA), amb CIF A28476208, mitjà propi i servei tècnic de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears de conformitat amb el que disposa la disposició addicional vigèsima quarta de la Llei 9/2017, de 8 de novembre de Contractes del Sector Públic.

Palma de Mallorca, 21 de setembre de 2020

El cap del servei de gestió forestal
i protecció del sòl

Luis Berbiela Mingot

ANNEX I. IMATGES

1. SA DUAIA

Faixa carretera en zona regenerat

Faixa defensa repoblacions

Detall Cartell ITS

2.- SON REAL

Faixa límit de la finca

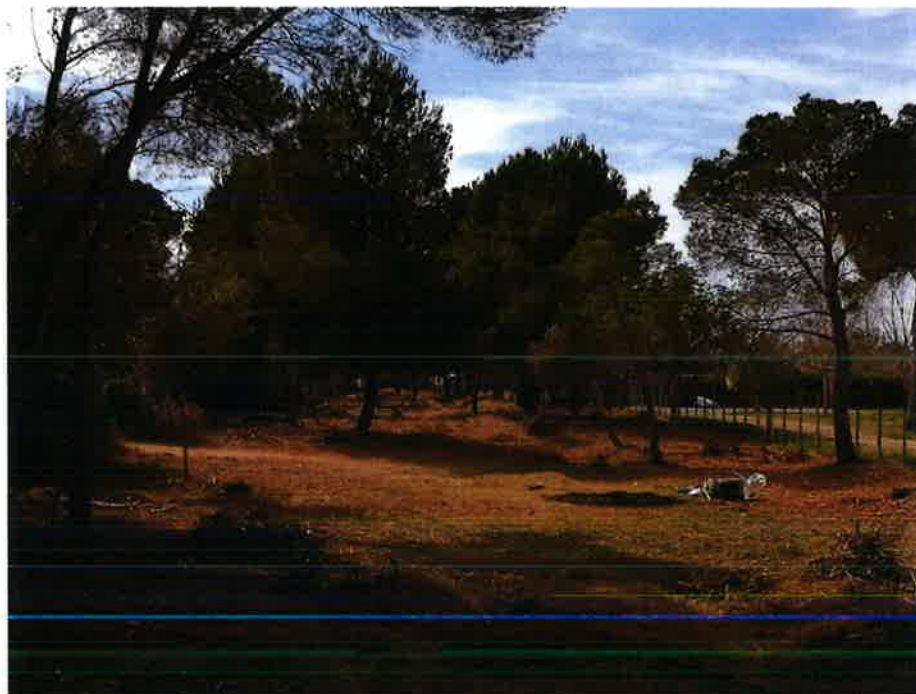
Detall Cartell ITS

3.- SON TRIES

Tractament silvícola al voltat ús recreatiu

4.- COMÚ DE MURO

Faixa auxiliar límit de finca amb zona turística

Diferència entre la zona tratada i la no tratada

Detall cartell ITS

5.- ES CANONS

Detall cartell entrada finca

Faixa auxiliar entre la finca pública i la zona d'habitatges. Abans i després

6.- CAN PICAFORT

Tractament silvícola en el límit de la finca pública

Detall cartell ITS

7.- PARC NATURAL DE LLEVANT

Millora regenerat

Detall Cartell ITS

8.- CÚBER

Faixa auxiliar del Pla Comarcal. Zona carretera

Faixa discontinuïtat per a la protecció de repoblats

9.- PLANÍCIA

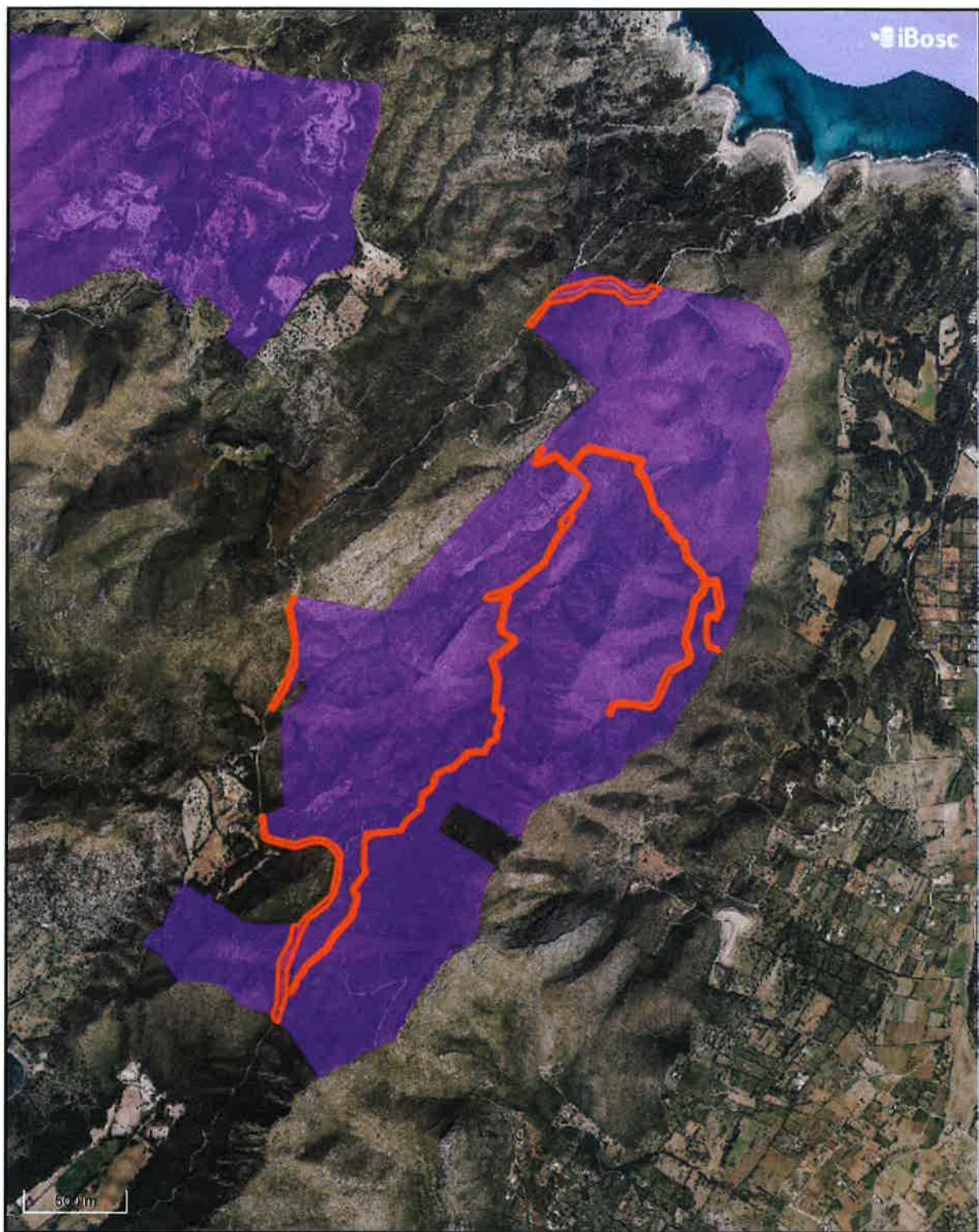

Recuperació cultiu. Formació mosaic agro-forestal

Faixa auxiliar en el límit de la finca i millora de l'estat de la massa adulta

ANNEX II PLÀNOLS

SA DUAIA. Superfície tractada 15,2 Ha

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I TERRITORI
B

ITS BOSC PÚBLIC. MEPRO TRAGSA

Conselleria de Medi Ambient i Territori. Data: 28/08/20
Sistema Referencia ETRS89. EPSG:25831. Coord. centre: X 535074, Y 439798E

SON REAL. Superfície tractada 13,36 Ha

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I TERRITORI
B

ITS BOSC PÚBLIC. MEPRO TRAGSA

Conselleria de Medi Ambient i Territori, Data: 28/08/20
Sistema Referencia ETRS89. EPSG:25831. Coord. centre: X 535074, Y 439798€

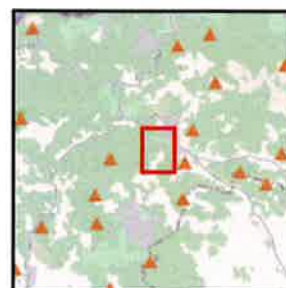
SON TRIES. Superfície tractada 2 Ha

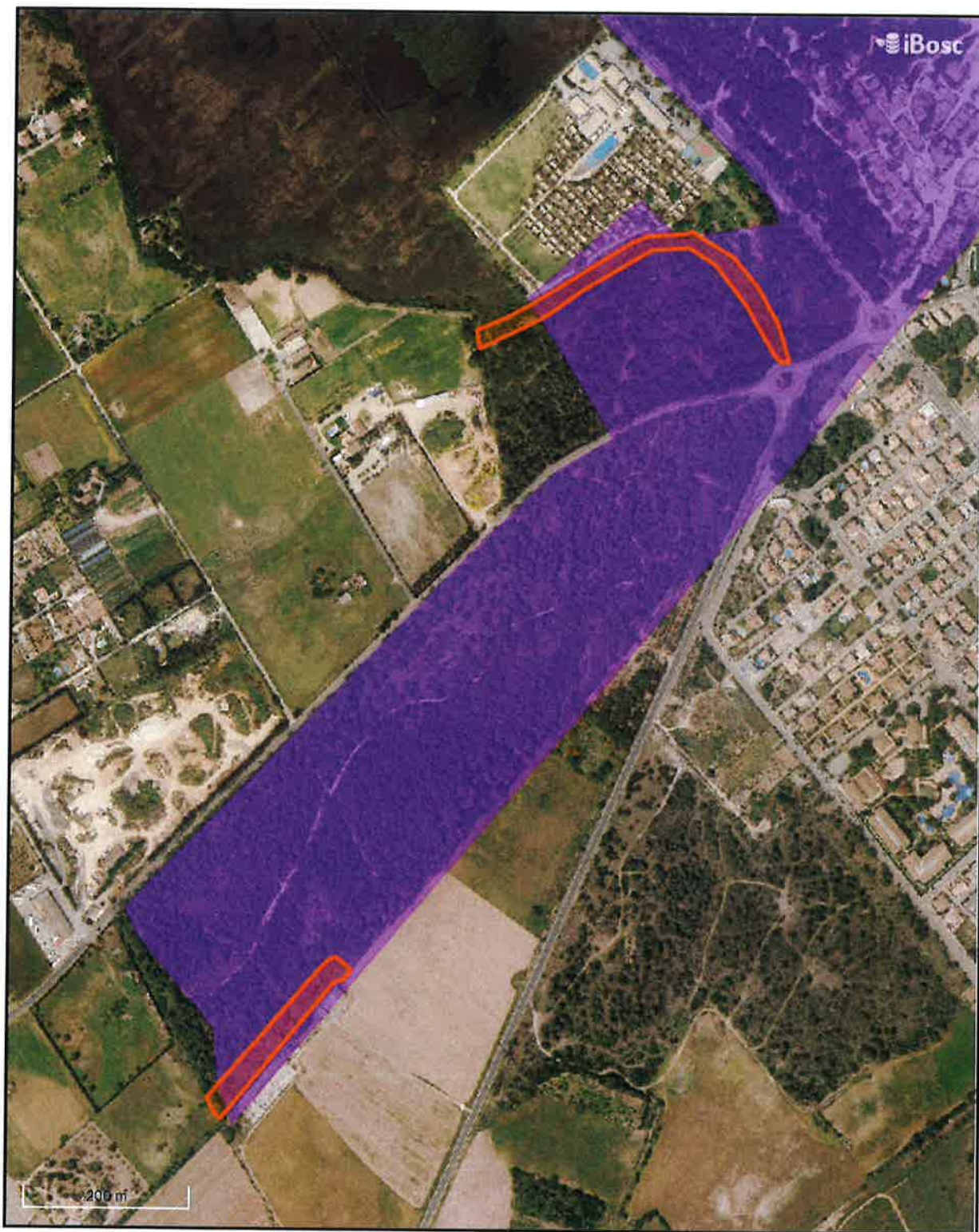

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I TERRITORI
B

ITS BOSC PÚBLIC. MEPRO TRAGSA

Conselleria de Medi Ambient i Territori. Data: 28/08/20
Sistema Referencia ETRS89. EPSG:25831. Coord. centre: X 535074, Y 439798€

COMÚ DE MURO. Superfície tractada 1,57 Ha

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I TERRITORI
B

ITS BOSC PÚBLIC. MEPRO TRAGSA

Conselleria de Medi Ambient i Territori. Data: 28/08/20
Sistema Referencia ETRS89. EPSG:25831. Coord. centre: X 535074, Y 439798€

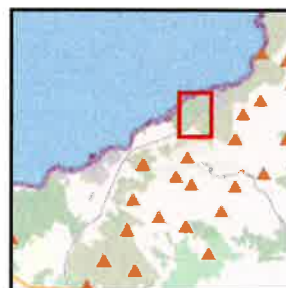
ES CANONS. Superfície tractada 6,5 Ha

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I I TERRITORI
B

ITS BOSC PÚBLIC. MEPRO TRAGSA

Conselleria de Medi Ambient i Territori. Data: 28/08/20
Sistema Referencia ETRS89, EPSG:25831, Coord. centre: X 535074, Y 4397986

AR CAN PICAFORT. Superfície tractada 1,05 Ha

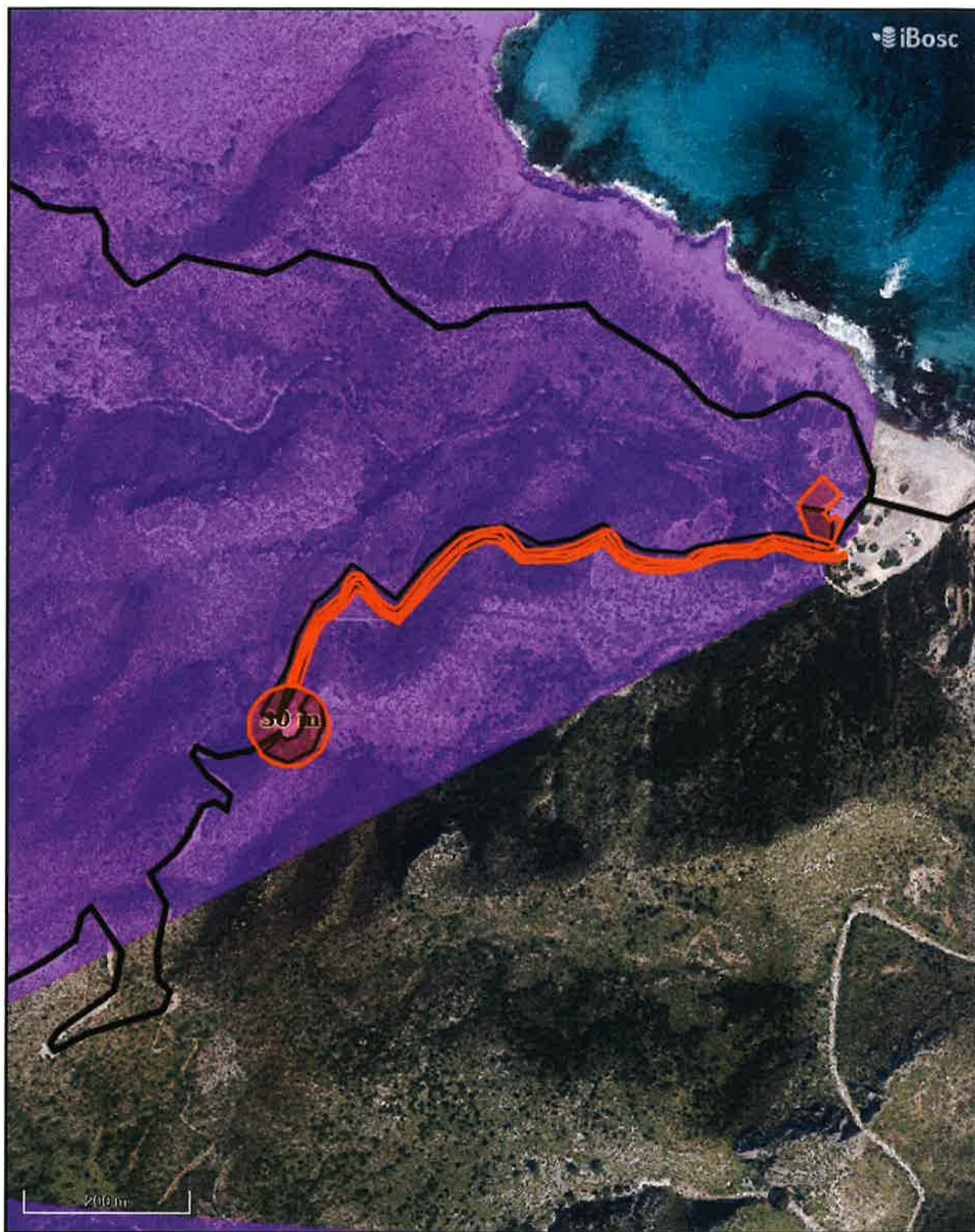

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I TERRITORI
B

ITS BOSC PÚBLIC, MEPRO TRAGSA

Conselleria de Medi Ambient i Territori. Data: 28/08/20
Sistema Referencia ETRS89, EPSG:25831, Coord. centre: X 535074, Y 439798E

PARC DE LLEVANT. Superfície tractada 1,5 Ha	
 G CONSELLERIA O MEDI AMBIENT I I TERRITORI B	ITS BOSC PÚBLIC. MEPRO TRAGSA
	Conselleria de Medi Ambient i Territori. Data: 28/08/20
	Sistema Referencia ETRS89. EPSG:25831. Coord. centre: X 535074, Y 439798E

CÚBER. Superfície tractada 10,08 Ha

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I I TERRITORI
B

ITS BOSC PÚBLIC. MEPRO TRAGSA

Conselleria de Medi Ambient i Territori. Data: 28/08/20
Sistema Referencia ETRS89. EPSG:25831. Coord. centre: X 535074, Y 439798€

PLANÍCIA. Superfície tractada 3 Ha

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I TERRITORI
B

ITS BOSC PÚBLIC. MEPRO TRAGSA

Conselleria de Medi Ambient i Territori. Data: 28/08/20
Sistema Referència ETRS89. EPSG:25831. Coord. centre: X 535074, Y 439798€

